

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. Primus. De Introitu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

348 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
luto, agrestique casa, prognatus sit; se tamen ipse
superat; vt Cræsum, vt Alexandrum, vt Cæsarem
præstet. Tu verò quisquis es altissimi Sacerdos, non
dico Regis, non Cræsi, non Alexandri, aut Cæsaris
alicuius: sed Christi Seruatoris personam in sacra
templorum adyta inferis, atque importas, vide qua
corporis compositione, quo oris nitore, qua frontis
elegancia, quo deuotæ mentis apparatu. Theatrum
ingrederis nobile, augustumque proscenium, in
quo non mortale tantum genus, sed immortales
assistunt genij, & te ipsum à capite ad calcem ex-
plorant, rimantur omnes animi latebras, voces ex-
cipiunt, & oracula sacrificantis, gestusque omnes
obseruant: vide ne quid in his leuiusculum, in illis
disonum sit à persona quam sustines.

Ne porro sit; patris explicabo, nonnulla verba,
sacrasque orationes, quibus inter augusta Missæ
mysteria vteris, in illis enim potissima pars actionis
illius videtur esse reposita.

§. P R I M V S.

De Introitu.

DE Nomine prima instituetur quæstio, tum
altera de re, tum denique alia de authore, si-
neque; quem sibi Sancta Mater Ecclesia præfigen-
dum putauit.

Ille Introitus ab introeundo dictus has potissimum

ob

ob causas. Sacerdotibus antiquæ legis, è vestis ora pendeat series tintinnabulorum, quorum tinnitu, sonoque monebatur populus, quod iam sanctuarium subiret Sacerdos, cui etiam animos, piæque vota conferre iuebatur; sicque hac ratione ad sacra vocabatur tota concio, quæ conuenerat. In noua lege alia, atque alia ratio fuit.

Primum enim in veterum monumentis lego populum ad sacra Missarum solemnità euocatum humana voce, validoque clamore, tum deinde quasi festiuo tubarum clangore; tum denique sonoro campanarum ære, pulsuque, quorum primus author fuisse creditur S. Paulinus, Nolæ Episcopus, & inde campana dicta est Nola, vt vel suo nomine, locum sibi veluti natalem proderet, atque commendaret. Vbi verò populus in veneranda templorum adyta sic est accitus; vt etiam de propinquo officij sui moneatur, è choro Clerus omnis, alta, concinnaque voce sacrum carmen accinit, vt ex eo doceantur Christiani sese componere ad singularem quandam in superos pietatem, & hinc à nonnullis Introitum dici placuit, quod tum populus, qui in primis herebat adytis, in Sancta Sanctorum euocetur; atque introeat.

Et ista de nomine quaestio, ad rem ipsam venio; constat Introitus antiphona, & versu, plerumque è Psalmis petito, vnde enim potius? sunt Psalmi

350 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
diues, & opulenta affectionum omnium officina,
continentque eximia quædam pietatis incitamen-
ta; ideoque à Radulpho rectè componuntur cum

Prop. 9. manna, quia vt in hoc omnis erat ciborum sapor,
suauitas omnis, & innoxia gulæ irritamenta: ita &
in Psalmis gustus quidã insidet, & sapor diuinorum.

De authore Introitus sua quoque inter Docto-
res controuersia.

Dur. l. 4. Theologum legi, qui dicat olim ante Missam
de diu. cantari solitos Dauidis Psalmos centum quinquaginta,
off. c. 5. ginta, non vna vt opinor orationis serie, vocisq; tra-
ctu (is enim in longum abiisset, etiam forte plus
quam ratio temporis, & pietatis æstus ferre po-
tuisset:) sed quod verò similis est, alios, atque a-
lios: sic vt aliquot Missarum lapsu totum Psalterium
decurreretur.

L. de diu. lam, normamque reuocata à Cælestino Papa, vt
Offic. c. credit Alcuinus, qui eum Pontificem authorem fa-
quid sig. cit illius, quod Introitum appellamus.
vestim.

Priusquam id è sede Petri statuisset summus Ec-
clesiæ Præsul. Missæ primum prælegebatur Episto-
la Pauli, tum Euangelium. Imò D. Gregorius cre-
dit, sub initia surgentis Ecclesiæ, Apostolos oratio-
nem Dominicam tantum adhibuisse.

L. d. Eccl. Malunt tamen alij introitum è Psalmis petitum
Hier. c. 3. ad ipsa Apostolorum tempora reuocare: certè ma-
gnus

gnus Dionysius Apostolis coætaneus meminit Psal-
morum, qui sub initium Missæ prælegebantur. Et
ista ad Authorem attinent.

Venio ad finem & scopum, quo collimauit Ec-
clesia, dum Sacerdos ad aras introit, Christumque
exhibet Sacerdotem in æternum, qui è sinu Patris,
seu diuino quodam sacrario egressus est, vt seipse
hostiam offerret pro salute generis nostri: sic in-
troeuntem voce, cantuque sequitur chorus omnis,
& pios versiculos iterum, iterumque repetit, ac
geminat.

Ea geminatio ostendit, quæ fuerint olim suspi-
ria, qui gemitus Prophetarum, & Sanctorum Pa-
trum, qui è longa illa, tristicique nocte, è limbi
claustris, ac repagulis, validos in cœlum clamores
emittebant; vt ex ijs tandem aliquando Dei Filium
euocarent, atque excirent. Et hæc dicta velim;

Primum vt Sacerdoti ad altare introeunti suc-
currat animo, cuius ipse personam sustineat, cuius
gesta, vitamque exprimat. Christum exhibet, quem
Pater æternus introduxit in orbem terræ, & dixit:
adorent eum omnes Angeli eius: quanta in eo digni-
tas; maiestas quanta! Christum ostentat Seruato-
rem generis nostri, qui ad aras, ad Crucem ascendit,
vt in eo salutis nostræ cadat victima: quantus in eo
amor est, quam effusa caritas. Et hæc tum temporis
Sacerdoti iniici debent cogitationes, vt supparet
Saluatori

Saluatori

352 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
Saluatori animos induat; eaque se sistat; quae ille
quondam caritate, & animorum zelo,

§. 2.

*De Psalmo Iudica, & Confessione generali
Sacerdotis.*

Ps. 42.
C. 6.
Cassiod. l. 10. c. 9.
A Signo Crucis exorsus Sacerdos alterna voce,
cum Ministro legit Psalmum *Iudica me
Deus*. Mos ille Psalmos, & Antiphonas alternis
versibus decurrendi manauit primum è caelo. Isaia
enim reclusum illud cum esset obiecta visio duo-
rum Seraphinorum, qui clamabant alter ad alte-
rum, *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus exer-
cituum*. Ab illa caelesti vocum alternatione in ter-
ras emissus Antiphonarum vsus, quarum author S.
Ignatius, eas Ecclesiae Antiochenae tradidit, æmula-
tione quadam cum Angelorum concentu; quos
alterna vocum modulatione Sanctissimam Trini-
tatem laudare audierat.

In hoc porrò Dauidis carmine, metroque sacra-
tione, tria ab immortali Deo postulat Sacerdos,
priusquam ad aras gradum faciat.

Primum discerni de gente non sancta, & profa-
na; procul enim à sacris este profani.

Tum deinde affulgere sibi radium aliquem diui-
nae lucis, ac veritatis.

Tum denique Prophetarum more duci, admit-
ti que